

IK HEB EEN WEG NODIG

Kim Verheyden

**IK
HEB
EEN WEG
NODIG**

Brave New Books

© 2016 Kim Verheyden

Eerste druk maart 2016

Uitgegeven door Brave New Books
www.bravenewbooks.be

Vormgeving binnenwerk: Kim Verheyden
Omslagontwerp: Kim Verheyden

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op welke wijze dan ook, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze roman is autobiografisch en dus naar waarheid geschreven. Omwille van privacyredenen zijn de namen van de personages (met uitzondering van het hoofdpersonage) gefingeerd. Elke gelijkenis met namen van bestaande personen berust op louter toeval.

ISBN 978 94 021 4047 7

Voor
Ulrich, Iván, Lynn, Sue en Serge
zonder wie dit boek nooit geschreven zou zijn.

Ik heb een weg nodig.
Een weg die me leidt.
De tocht als doel,
Niet de aankomst.

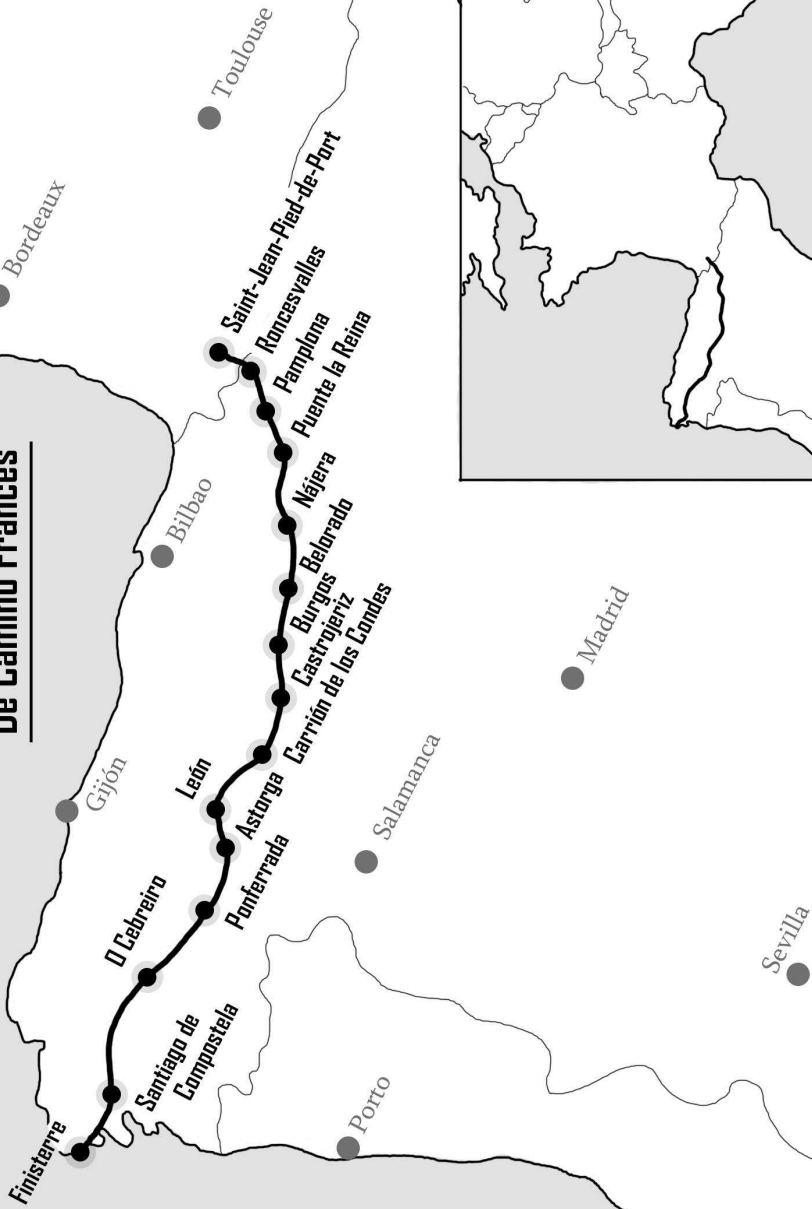
Een weg die me meevoert
Door bergen en gedachten.
Die me de toekomst toont,
In de verte.

Een weg.
Een pad.
Met mijn ogen toe
Te bewandelen
En zien wat er te zien valt.

Ik heb een weg nodig.

PROLOG

De Camino Francés

Board games are underrated - Marina and the Diamonds (Simplify)

Het verhaal van dit boek speelt zich af op de Camino Francés: een van de oudste pelgrimswegen in Europa. De route vertrekt in de Franse Pyreneeën en slingert zich doorheen Noord-Spanje, tot in de meest Westelijke provincie: Galicië. Daar wacht het graf van apostel Jacobus de meerdere, in Santiago de Compostela. Veel pelgrims wandelen nog verder tot aan de kust, naar stadjes als Muxía of Finisterre.

Ik ben mijn tocht begonnen in Saint-Jean-Pied-de-Port, net voor de Spaanse grens. Weet dat er vele wegen naar Compostela zijn, vertrekkend vanuit heel Europa. Voor de middeleeuwse pelgrims lag het startpunt immers niet in één bepaalde stad of provincie, maar gewoon aan hun voordeur. Zij moesten niet enkel heen, maar ook nog terug lopen. Doorheen de geschiedenis hebben koningen en bedelaars, vrouwen maar vooral mannen, dezelfde tocht afgelegd. Motivaties liepen en lopen tot op vandaag nog sterk uiteen. Wie Compostela bijvoorbeeld in een heilig jaar¹ bereikt, wordt alle zonden vergeven. Maar in de middeleeuwen werd de pelgrimstocht soms ook als straf opgelegd aan misdadigers, die zo terdoodveroordeling of opsluiting konden ontlopen. Anderen maakten de reis uit oprechte, religieuze overwegingen. Vandaag kunnen we ons de luxe permitteren om met louter sportieve, culturele of spirituele motivatie op pad te gaan. Toch denk ik dat de Camino, ongeacht de intentie waarmee je vertrokken bent, naast een tocht naar het westen ook een tocht naar jezelf wordt: naar binnen.

¹ Een heilig jaar is een jaar waarop de verjaardag van de apostel Jacobus (25 juli) op een zondag valt. Het laatste heilig jaar was 2010, het volgende 2021.

Miljoenen mensen zijn de hedendaagse pelgrim voorgegaan. Sommigen hebben het niet overleefd, anderen maakten de reis meerdere malen. Allemaal zijn ze vertrokken in de hoop voor de kathedraal in Santiago te mogen neerknielen. Ik was één van hen. Ik zal u mijn verhaal vertellen.

GA, TREK WEG UIT JE LAND

Genesis 12:1

Adventure seeker on an empty street - Queen (I want it all)

Ik heb nooit geloofd dat dingen voorbestemd zijn, ik heb altijd gehoopt dat we onze eigen weg maken. Het idee dat de toekomst voor je is uitgeschreven en het einddoel al vast ligt, zint me niet; dat zou ons allemaal tot treintjes reduceren, gezapig suizend over de rails. Dan is ons leven niet meer dan een plezierritje, soms op roestige sporen, dan weer met prachtige uitzichten, maar altijd over dat ene, uitgetekende traject, zij het voor de eerste en enige keer. Wat een beklemmend idee te moeten denken dat je keuzes niet echt jouw keuzes zijn. Dat je geluk niet zelf maakt, dat je niets zelf in de hand hebt! Ik zoek naar vrijheid; mijn eigen route door het leven. Liever nog verdwaal ik in een wirwar van gangen, dan een rondleiding te moeten volgen waarbij de gids in mijn plaats kiest wat er wel of niet bezocht zal worden. En toch ...

Sinds ik weet dat de Camino bestaat, weet ik dat het mijn weg is. En steeds weer zei ik: “Die tocht wandel ik ooit. Ik wacht nog op het juiste moment, maar het zal ervan komen.”

Het is pril 2011 en, dag op dag, vier jaar geleden dat ik het gedicht *"Ik heb een weg nodig"* schreef. Mijn baas kijkt me emotieloos aan: in een voor mijn doen redelijk impulsieve bui heb ik net drie maanden loopbaanonderbreking aangevraagd en daar kan hij niet erg mee lachen. Op “mensen die in het bedrijf werken om van de voordelen te profiteren” heeft hij het niet zo begrepen. Ik heb het vooral niet zo op hem begrepen. In de vier jaar tussen het gedicht en mijn verlofaanvraag is er veel veranderd. Te veel? Of net te weinig? Van een vrolijke, met grote onderscheiding afgestudeerde studente ben ik langzaam verloederd tot een gefrustreerde en teleurgestelde kantoorbediende zonder ambitie. Ik haat mijn job, mijn bedrijf en bovenal mijn baas. Ik haat mezelf,

omdat ik na drie jaar nog steeds voor hem werk en er van al mijn ambitieuze studentenplannen niets meer overblijft. Maar tegelijk weet ik niet waar wel naartoe.

Omdat ik aan al mijn lange piekeren niet veel meer dan schele koppijn overhoud, heb ik besloten dat gewoon “weg” geen slechte bestemming is. “*Camino.*”

Ik kan me niet meer herinneren wanneer ik voor het eerst over de Camino de Santiago gehoord heb. Het moet in de middelbare school geweest zijn, maar de context ben ik vergeten. Ik zal het toen vast een middeleeuws concept gevonden hebben, zo’n pelgrimstocht door snikheet Spanje. Alleen, primitief, naar het graf van een apostel wiens lijk daar, nota bene in een stenen kist, naartoe zou zijn gevaren... Iets voor rasechte alternatievelingen, fundamentalistische katholieken of masochistische wandelfreaks, maar niets van deze tijd. Waarom het idee zich dan toch zo levendig in mijn hart heeft genesteld, blijft een raadsel. Op zeldzame momenten dat de Camino ergens ter sprake komt, word ik steevast door enthousiasme overmand. En met de keer weet ik het zekerder: ooit doe ik dat ook! “Ooit” is er, met dank aan een ontluikende *quarter-life crisis*, sneller dan verwacht gekomen.

Mijn naam is Kim. Tijdens de Camino zal ik mezelf erop betrappen dat ik mijn hand op mijn hart leg terwijl ik die naam uitspreek en een verlegen knikje met mijn hoofd maak. Alsof ik mezelf nederig voorleg, in alle eerlijkheid.

Er is iets raars aan mensen die zichzelf voorstellen. We zijn het kennelijk niet gewoon om onze eigen naam uit te spreken - en met die naam wie we zijn of willen zijn, denken te zijn of hopen te worden. Sommige mensen klinken hun hoofd, of spreken plots heel

stil of net luid. Sommige mensen vertalen hun naam alvast naar het Engels, voor de gemakkelijkerheid. Anderen zijn er net trots op dat buitenlanders hem niet kunnen uitspreken. Sommigen geven je een hand, anderen draaien hun gezicht onbewust weg. Ik leg mijn hand op mijn hart. Want er is veel aan mezelf waarover ik durf twijfelen, maar wat mijn naam betreft, kan ik honderd procent eerlijk zijn: mijn naam is Kim. Ik ben geboren op een koude zondagavond in 1985. Voor mijn moeder is dat rede genoeg om te geloven dat ik alle geluk mee heb. Ik ben een zondagskind; de voorspoed wordt mij toch vast wel in de schoot geworpen?

"Je weet waarschijnlijk wel wat dit is," zegt mijn baas terwijl hij een enkel vel papier op mijn bureau schuift. Een paar seconden lang blijft hij ongemakkelijk naast me staan draaien, dan verdwijnt hij in het gangetje achter de dossierkasten. Banaler had het nieuws niet tot bij mij kunnen komen. Daar, half onder het toetsenbord ingegleden, ligt de goedkeuring van mijn loopbaanonderbreking. Een ongemeen brede grijns tekent zich over mijn lippen.

Natuurlijk had ik ook gewoon een maand vakantie kunnen nemen. Dan zou ik de Camino in langere etappes moeten lopen, volgens het boekje. Een doorsnee wandelaar heeft vier tot vijf weken nodig voor de tocht. Waarom doe ik dat niet? Wie zal het zeggen. Ik vertel mezelf dat ik tijd wil, zodat ik de dingen ongedwongen op me af kan laten komen, maar misschien weerhoudt wat sluimerende faalangst me ervan om het op die manier te proberen? Ieder weekend maak ik testtochten om mezelf en mijn schoenen in te lopen. Gestaaq word ik gewoon aan de stille, eenzame uren en het geluid van grind onder mijn voeten. Op weekdagen stap ik de laatste kilometers naar mijn kantoor in de koude, nog donkere ochtendlucht. Ik voel mijn spieren sterker

worden en tast met half bevroren vingers naar mijn grenzen. Nu plukken die vingers het officiële document van de tafel, vouwen het driedubbel en bergen het zorgvuldig op in mijn agenda.

"Dit is het gedroomde excuus om de deur binnenkort snoeihard achter me dicht te trekken," fluister ik. Hoe doe je dat eigenlijk, met een draaideur?

Ik weet hoe je een reis moet plannen. Waarschijnlijk is dat mijn enige kwaliteit waarover ik schaamteloos zou durven opscheppen. Ik kan een beetje tekenen, een beetje schilderen, ik bak al eens een taart die er schattig uitziet ... Maar reizen plannen kan ik als de beste: deftig, op de rand van professioneel. De Camino, echter, is uw standaard weekendje Parijs niet. Er zijn soloreizen geweest, alleen met de rugzak door verre Aziatische landen, maar geen daarvan duurde meerdere maanden. Er zijn dagtochten geweest, of excursies door de jungle, maar dat is niets in vergelijking met wat er nu op me wacht.

Met opgetrokken knieën wieg ik heen en weer op de bureaustoel in mijn slaapkamer. Het ijzige licht van de laptop vermengt zich met de gele gloed van de nachtlamp naast mijn bed. Buiten is het al stikdonker.

Hoewel ik mezelf probeer voor te houden dat dit een les wordt in loslaten, vertrekken en wel zien waar ik uitkom, stel ik in ijltempo Excel sheets samen. Overzichten en budgetteringen, tijdsschema's en afstandstabellen schieten als paddenstoelen uit de grond. Bovendien heb ik ook een reisgids gekocht. Twee eigenlijk. Stel je voor dat er geen pijlen staan! Dan heb ik toch een kaart nodig? Op de busritten naar huis lees ik die boeken als romans. Ik lees de routebeschrijvingen als verhaaltjes, tot het bijna absurd wordt. Wat heb ik er nu al aan om te weten hoe je zo'n honderd meter na de

beek rechtsaf moet slaan, een holle weg op, tussen berken door? Ik probeer mezelf het gevoel te geven dat ik alles in de hand heb, maar hoe meer ik met de voorbereiding bezig ben, hoe onwezenlijker de tocht lijkt te worden.

Om de boel wat concreter te maken, speel ik *Patrick Bruel* luid en scherp uit de laptop speakers. Het heerlijke *La Place des Grands Hommes* bezorgt me tranen in de ogen telkens ik het hoor. Ik heb een live versie op mijn pc staan waar een intro aan vooraf gaat. Jonge mensen vragen elkaar daarin naar hun toekomstplannen. Meer dan eens heb ik meeneuriënd op bed gezeten, soms in het volstreckte duister, me afvragend wat ik in godsnaam binnen tien jaar te vertellen zal hebben. Wat zal ik gedaan hebben met mijn leven? Meestal maakt die gedachte me bang. De persoon die "Ik zou graag dat doen, maar ik durf niet," zegt: dat ben ik. En dan roept Patrick tegen me: "Probeer het dan!"

"Ja, maar, ik durf niet."

"Probeer het!"

"Ja, maar ..."

"PROBEER!"

Dit keer, denk ik bij mezelf, ben ik je voor geweest, man! Dit keer beluister ik zijn nummer niet terwijl ik semiwanhopig naar buiten zit te staren, maar terwijl ik een goedkope vlucht boek, richting start. De kostprijs typ ik zorgvuldig bij in mijn budgetteringsspreadsheet, terwijl cel F3 de oefenkilometers telt die mijn schoenen al hebben gelopen. Nauwkeurig ... tot twee cijfers na de komma.

In de outlet sportwinkel moeten ze mij stilaan beginnen kennen als eeuwige twijfelaar: al bijna veertig minuten ijsbeer ik heen en weer. Bij de kampeerspullen, voor de verandering. Grote

slaapzakken, kleine slaapzakken, belachelijk dure slaapzakken, ... Die eerste en laatste vallen af. Ik zoek iets compact, niet te zwaar en vooral niet te prijzig. Thuis, op mijn bureau, wacht de keukenweegschaal en alles wat zich aandient als mogelijke reisuitrusting wordt genadeloos op de rooster gelegd. Excel houdt het gewicht bij van een waslijst aan benodigdheden. Zo heb ik tot mijn ontsteltenis moeten vaststellen dat meneer de mooi geïllustreerde reisgids vijfhonderd gram zwaar is! Was dat even slikken.

Voor zij die niet vertrouwd zijn met het inpakken van trekuitrusting: je wordt verondersteld om het gewicht van je totale bagage onder tien percent van je lichaamsgewicht te houden. Zo ver mogelijk daaronder, liefst. Wie kan rekenen beseft dat tien percent niet zo veel is, zeker niet wanneer je bedenkt dat een fles water al gauw anderhalve kilo weegt. Steek daar een appel, wat shampoo en enkele apotheekproducten bij en je kan luxeartikelen als extra sportschoentjes of een comfortabele trui voor 's avonds meteen van je meeneemlijstje schrappen. Al snel ben ik gaan beseffen dat ik ofwel de tien percent regel moet overschrijden, ofwel gauw nog wat moet aankomen in lichaamsgewicht. Uiteindelijk heb ik besloten om de limiet op zeven kilo te leggen; zelfs dat wordt een nachtmerrie. Plots blijkt er niets amusants meer aan het spelletje "ik ga op reis en ik neem mee". Reisspullen kopen is leuk, maar ze trachten in te pakken is flagrant deprimerend. Eigenlijk is het meer "niet inpakken" dan "wel inpakken".

"Wat een miserie!" zucht ik tegen mezelf terwijl ik een klein slaapzakje uit het rek trek en ermee naar de kassa wandel. Het ding voelt flinterdun, hoewel het je volgens de hoes warm moet houden tot bij twaalf graden. Ik geloof er niets van, maar ben het beu om te

staan dralen. Het ding is niet groot en het weegt maar zeshonderd gram. Je kan nu eenmaal niet alles hebben in het leven ...

De ontzuivering komt trouwens niet enkel tijdens het inpakken van overprijsde trekkersgadgets. Die kosten dan wel stukken van mensen, ze herinneren me er tenminste op tijd en stond aan dat er meer op me wacht dan enkel Vlaamse velden. Vooral de oefentochtjes waarmee ik mijn zondagen opvul, beginnen lelijk tegen te steken. Stilaan ken ik elke veldweg in een straal van twintig kilometer rond mijn ouderlijke huis vanbuiten en bovendien zijn de wandelingen niet altijd even opbeurend. Meestal verlopen ze via hetzelfde stramien.

Tijdens de eerste tien kilometer gaat alles geweldig. Dit kan ik met gemak elke dag, denk ik dan en de wereld ziet er schitterend uit. Als ik nog wat train kan ik de route met serieus wat dagen inkorten. In gedachten maak ik een nieuwe kolom in Excel: een extra optimistisch scenario. Dan begint het te regenen en een half uur later ben ik drijfnat. Het uitzicht gaat vervelen, mijn neus krijgt koud en mijn vingers beginnen te zwellen.

"Moet ik wat meer pauzes nemen?" mompel ik luidop. In Spanje ga ik dit soort afstanden immers niet op vier uur lopen, daar heb ik een hele dag de tijd. Nu neem ik die tijd niet, hier wil ik zo snel mogelijk thuis zijn: warm, droog en lui in de zetel. De laatste vijf kilometer van de gemiddelde *test-run* zijn in het beste geval zwaar en in het slechtste geval flagrant deprimerend. Dan doen mijn voeten zeer, zeuren mijn rug en heupen onder het gewicht van de rugzak en voelen mijn benen alsof ze een marathon hebben gelopen. "Geen stress," probeer ik dan, "ik heb drie maanden de tijd, ik hoef me voor niemand af te jagen." Toch maak ik plannen voor

een derde kolom in de spreadsheet: een pessimistisch scenario. Soms twijfel ik of ik Compostela wel zal halen.

"Tssss!" sist een stemmetje in mijn hoofd dan. "Opgeven is geen optie. Al doe je er negentig dagen over, je zal voor die kathedraal staan deze zomer!"

Ondertussen draait de wereld zot. Ruziemakende collega's die in tranen uitbarsten zijn niets nieuws meer, de werkverdeling laat te wensen over en gisteren nog heeft mijn baas me een hele hoop ongegronde rommel verweten. In het Midden-Oosten is de zoveelste oorlog uitgebroken, Japan zit onder de nucleaire straling en de bus naar huis propvol oude wijven die, uitgerekend in het spitsuur, genoeg hebben van de markt en hun gammele boodschappenkarretjes tussen de boekentassen van schoolkinderen door duwen. De man in de stoel naast me stinkt naar sigaren en azijn.

Wanneer ik thuis kom, gooi ik mijn spullen vermoeid in een hoek van de keuken en staar naar het hoopje papieren in mijn handen. Een vriend van me heeft vorige week zijn moeder verloren. Samen met de doodsbrief zitten nu ook mijn geloofsbrief en stempelboekje in de brievenbus. Het contrast geeft me rillingen.

"Binnenkort ben ik hier weg," zucht ik diep terwijl ik me op mijn bed laat vallen. "Drie volle maanden van de aardbol verdwenen." Met een ruk scheur ik de enveloppe open. "Dat iedereen zijn eigen miserie dan maar opkuist!"

Eerst bekijk ik de geloofsbrief, proper afgeleverd door het Vlaams Compostelagenootschap. Het is een wel erg *geitenwollensokken* document; een opgefriste versie van iets dat zo uit de middeleeuwen had kunnen komen. Het ziet eruit als een diploma, in een vaal gele kleur (waarschijnlijk om het "oud" te doen

lijken), maar het is gedrukt op onpraktisch A4 formaat, zodat je het tot een dik hoopje moet plooiën om het min of meer in het stempelboek te laten passen. Een geloofsbrief is bedoeld om aan de Spaanse autoriteiten te bewijzen dat je de tocht om religieuze redenen hebt aangevat. Dat is vereist om bij aankomst in Santiago de begeerde "compostela" te krijgen: een in het Latijns geschreven certificaat dat bevestigt dat je het einddoel gehaald hebt. Tegenwoordig hoef je daarvoor kennelijk geen bewijs meer te leveren en geheel religieus ben ik ook niet, maar ik wil graag op zeker spelen. Stel je voor dat ze me de compostela weigeren door zo'n administratief nalatigheidje! Dat risico kan een professionele vakantieplanner niet nemen.

Tweede object in de enveloppe is het stempelboek. Dat is fluogeel, glimmend geplastificeerd en volledig charmeloos. De stempels bewijzen het traject dat je aflegt; je kan ze verzamelen in herbergen en bars, of in kerken die je onderweg tegenkomt. Herbergiers kunnen zo zien dat je wel degelijk pelgrim bent en geen toerist die misbruik maakt van de goedkope accommodatie. De administrateurs in Compostela gebruiken ze om na te kijken of je de laatste honderd kilometer wel degelijk te voet, en niet met de bus hebt overbrugd.

"Waarom doe je dat eigenlijk, die tocht? Hoe noemt ze weer?" Nu mijn vertrek dichterbij komt worden de vragen van vrienden en familie talrijker. Meestal spreken ze me echter enkel aan uit beleefdheid, of omdat mijn nakende afwezigheid nu eenmaal niet totaal genegeerd kan worden. Wanneer mijn uitleg wat te lang duurt, zie ik hun ogen wegdwalen naar iets achter mijn schouders.

"Zomaar, denk ik, ik weet het eigenlijk niet," lieg ik dan, maar nooit levert die respons problemen op. Men neemt hem aan zonder

nadenken. Het echte antwoord ... is op zijn zachtst uitgedrukt complexer.

Heeft u ooit al het gevoel gehad verdwaald te zijn in uw eigen hoofd? Opbonkend tegen de muren van het doolhof, steeds weer opnieuw diezelfde kruispunten voorbij, twijfelend wegzakkend of angstig heen en weer rennend in een wirwar van straten? Ik wel. Oppervlakkig dringen belangrijke beslissingen zich op: verhuizen, kopen of huren? Carrière binnen mijn bedrijf, of iets totaal anders? Een rustige job met veel vakantie, of iets wat dichterbij mijn talenten staat? Wat geef ik op door voor het één te kiezen en niet voor het ander?

Die op het eerste zicht zo praktische keuzes brengen mijn zelfbeeld aan het wankelen. Wat wil ik? Wie ben ik? Wat zit er daar allemaal vanbinnen, los van wat ik er vanbuiten mee doe?

Het lijkt me naïef om te veronderstellen dat de Camino als vanzelfsprekend inzichten brengt. Ik denk wel dat zoiets kan, maar ik verwacht het niet. Bovendien wil ik niet vluchten, omdat ik weet dat je jezelf altijd met je meeneemt. Hoe ver je ook loopt, wie je bent kan je niet achterlaten. Toch helpt het misschien om vanuit een andere hoek te kijken; een Spaanse hoek, die Spaans licht werpt op de dingen. Weg van alle verhalen en meningen rond mij.

Soms lijkt het immers alsof ik mijn eigen "stem" niet meer hoor: ze niet meer herken tussen het geruis van de wereld. Hier, omringt door zoveel mensen, voel ik me moederziel alleen. Dus neem ik mezelf mee uit wandelen.

Ik reis graag alleen, het heeft me in het verleden nooit moeite gekost. Het kan moeilijk zijn, omdat je alles zelf moet doen, maar ook gemakkelijk, omdat je geen rekening moet houden met wat een ander wil. Dat betekent echter niet dat je nooit ruzie maakt, of

compromissen sluit. Ik denk soms dat het met niemand moeilijker reizen is dan met jezelf, want jezelf is iemand die je niet kan achterlaten, waarmee het pijnlijk bekvechten is, iemand die zich niet gemakkelijk terecht laat wijzen en je geen seconde met rust laat. Wie alleen reist kan zijn fouten nooit op een ander steken, maar hoeft ook zijn trots niet te delen. Het is fijn om te weten dat wat je gedaan hebt jouw verdienste is.

Tot slot is er de Camino op zich. Ik moet eerlijk zijn: moest deze route in een ander land liggen, zou ik ze waarschijnlijk nooit wandelen. Maar ze ligt in Spanje: het mooiste land ter wereld. Oneindig Spanje waar ik zo van hou. Ik ben benieuwd of de liefde voor die oneindigheid zal blijven duren, als ik ze moet bewandelen. Om door die prachtige natuur te mogen lopen, de warme taal te horen en spreken, dat pure heerlijke eten te proeven ... Alleen al daarom zou ik zo het vliegtuig opstappen en vertrekken. Dan zwijg ik nog over de cultuur en historie die je onderweg tegenkomt! Romaanse bouwwerken, kunstschaten, natuur; alles komt samen op dat ene pad, dat zo vastberaden naar het westen loopt.

Een tocht die slingert tussen uitersten: vroeger en nu, binnen en buiten, samen en alleen. Of verbindt de Camino dit alles net tot eenheid, zoals hij ook al mijn beweegredenen tot eenheid bindt in wie ik ben?

Dit is geen gewone reis, geen vakantie, geen louter sportieve uitdaging. Eenzelfde pad, maar voor iedereen anders. Een samenraapsel van zoveel verhalen: spiritueel, fysiek, religieus, ... Misschien is het wel zo moeilijk om mijn beweegredenen uit te leggen, niet omdat ze niet te verwoorden vallen, maar omdat ze zo persoonlijk zijn. Een gevoel, eerder dan een redenering, dat je liever voor jezelf wil houden. Deze tocht kan zoveel betekenen

voor zoveel verschillende mensen. Ze heeft al zoveel betekend in de geschiedenis; op werelds vlak, politiek, religieus en persoonlijk.

Er zijn zoveel wegen, elk met hun eigen naam en sommige zelfs zonder. Maar er is maar één Camino. En dat blijft hij, om welke reden wie hem ook bewandelt. Deze Camino is een hoofdletter waardig. Hij is mijn weg. En ik heb een weg nodig.

Ik zoek een tocht
Voorbij de grenzen van mijn land
Voorbij de grenzen van mijn dromen
Voorbij mijn kunnen, want

In een kaartenhuis dat wegzakt
Zette ik mezelf gevangen
Hier loop ik verloren
In mijn eigen verlangen

Mijn eigen stem gedoofd
Mijn eigen vrijheid vermoord
Nu breek ik los, voorbij de grens
Zoals het hoort

Ik wil geen angst meer
Die me uitholt
Geen haat meer
Die mijn bloed stolt

Terug naar wie ik was
Naar hetgeen dat overblijft
Nadat de zon of de regen
De pijn uit mijn lijf slijt

Ik zoek een tocht
Voorbij de grenzen
Van mijn glazen cocon
Gaandeweg een vlinder te worden
Onder de Spaanse zon

Some place low enough to step right in - Norah Jones (Toes)

Op mijn (voorlopig) laatste werkdag prop ik mijn spullen in een kartonnen doos, wuif iedereen vaarwel en wandel de aircolucht uit en de zon in. Ik had misschien gedacht dat het een memorabel moment zou zijn, emotioneel geladen, maar het voelt niet anders dan eender welke vrijdag.

Een vriendin brengt me naar de luchthaven. De rit verloopt opvallend luchtig. Toen ik twee jaar geleden voor een maand naar Vietnam vertrok, stond mijn moeder zowat in tranen bij het afscheid. Iedereen tilde toen veel zwaarder aan mijn vertrek. Spanje klinkt waarschijnlijk niet zo gevaarlijk, het is niet zo ver weg ...

Ik begrijp het niet goed. Het lijkt me overduidelijk dat wat me straks wacht een veel grotere uitdaging zal zijn dan eender welke reis die ik ooit maakte. Alleen beseft de rest van de wereld dat duidelijk niet. Een paar weken geleden nog, is gebleken dat dezelfde vriendin die nu langs me zit, overal verteld heeft dat ik vanuit België zal beginnen wandelen! Dat heeft ze zeker niet van mij gehoord; de mensen verzinnen maar wat. De weinige zaken die ik over mijn reis verteld heb, worden kennelijk door niemand onthouden. Men maakt zich vooral zorgen over het feit dat ik drie maanden weg ga zijn. Is dat niet egoïstisch? Ik sta op het punt om iets te doen waar ik al jaren naar uitkijk en alles wat hen interesseert is wanneer ik ga terugkomen!

We parkeren de auto voor de terminal van Charleroi: ik heb een goedkope vlucht. Nog beter: het is een enkele reis. Naar mijn gevoel wacht de rest van mijn leven hier, aan de incheckbalie. Opstijgen met dat vliegtuig en niet weten waarheen daarna. Ik ben nerveus, maar niet voor het vertrek. Ik hoop dat men mijn rugzak

als één stuk bagage wil inchecken en niet moeilijk gaat doen over de wandelstok die er nog aanbengelt. En ik hoop vooral dat mijn vriendin niet zal beginnen huilen, want daar weet ik geen blijf mee.

Tegen alle verwachtingen in verloopt het afscheid zo sec dat het bijna banaal wordt. Wanneer we elkaar gedag zeggen na een avondje stappen, is er meestal meer emotie bij.

“Allez, doe dat goed daar hè. Ziet dat ge er geraakt, op uwe berg.” Ik zal hem nooit vergeten, die zin. Daar sta ik, totaal verbouwereerd. Berg? Ik doe de moeite niet om haar te corrigeren naar “kathedraal”.

“Da’s goed jong!” roep ik na. “Tot in augustus hè!” Als ik terugblik, zie ik mezelf in de terminal staan. Ik zie mijn vriendin wegwandelen en ik zie het pakje dat ze me gegeven heeft, bengelend in mijn hand. Het is een knal oranje zakje met verschillende envelopjes: één voor op het vliegtuig, één voor na twee dagen, één voor na twee weken. Ze snappen het echt niet, lach ik bij mezelf.

Zonder aarzelen trek ik alle enveloppen open, lees de briefjes en gooi ze daarna samen met het papieren zakje in de vuilbak. Extra gewicht om mee te zeulen is geen cadeau. Dan opent de gate en niet veel later plant het landingsgestel van de airbus zich neer op de tarmac van Bordeaux.

Er is één meisje in mijn hostelkamer. Ze zit op haar bed en vraagt in het Frans waar ik vandaan kom. België, zeg ik. Zelf komt ze uit Duitsland, maar ze heeft stage gedaan in Frankrijk en maakt een rondreis voor ze weer naar huis moet. Het is moeilijk praten met iemand die aan het einde van haar route staat, terwijl ik nog maar pas begonnen ben. Mijn enthousiasme wordt getemperd door

haar gelatenheid, haar tristesse voor het einde wordt verdrongen door mijn nieuwsgierigheid naar verhalen en ervaringen.

“De Camino,” zegt ze, met een neutraliteit die ik niet gewoon ben: geen vragende toon, geen twijfeling of verafschuwing. “De jongen die gisteren in je bed lag, is er net van terug. Het was heel erg de moeite zei hij, maar we hebben verder niet veel kans gehad om te praten.” Terwijl ik probeer te slapen denk ik aan “de jongen”. Aan de vermoeide voeten die de trapladder beklommen hebben en het hoofd vol herinneringen en emoties dat op dit kussen heeft gerust. Wat zou hij gedroomd hebben? Zou hij blij geweest zijn, om na de tocht weer naar huis te gaan? Meer dan tweehonderd bedden in dit hostel, en uitgerekend hier...

Wie naar Saint-Jean-Pied-de-Port pendelt, hoeft niet bang te zijn om op een verkeerde trein te belanden. Er gaan niet gek veel ritten die kant op en bij aankomst in het station van Bayonne is het overduidelijk wie er nog op zal zitten. Ik ben verre van de enige pelgrim, maar wel de enige solopelgrim, die geduldig wacht tot het tijd is om te vertrekken. Wanneer de trein arriveert, loopt de halve stationshal leeg. Ik volg de menigte naar het achterste spoor, waar een locomotief met amper één rijtuig staat.

Al snel zijn alle plaatsen ingenomen door pelgrims. Blijkbaar wil geen enkele andere Fransman of toerist op dit uur nog naar Saint-Jean. Ik scan de gezichten van de mensen rondom mij. De meeste zijn ouder dan ik: middelbare leeftijd of zelfs bejaard. Ik luister hun gesprekken af, maar er valt niet veel interessants te rapen. Doorgaans zeggen ze gewoon luidop wat ik zelf ook zie: "Kleine trein hè? Wat is het druk hier. Zouden er mensen moeten rechtstaan?" Nu al word ik moe van die eeuwige *smalltalk*: alsof er absoluut geen stilte mag vallen.

Ik krijg vaak te horen dat een reis toch leuker is als je ter plaatse je gevoelens kan delen. Veel van mijn kennissen snappen niet dat je ook van zaken kan genieten zonder daar tegelijk luidop verslag van uit te brengen. Toch "delen" de mensen hier enkel rommelgedachten. Dromen ze dan niet van pittoreske dorpjes of kronkelende wegen? Zijn ze niet nerveus of kinderlijk gelukkig? Hoewel ze omringt zijn door vrienden of familie, houden ze die emoties zorgvuldig voor zichzelf. Daarmee is iedereen misschien wel het liefst alleen.

De trein rijdt langs bergflanken, met hoge toppen aan de ene kant en groene weides en bossen aan de andere. Ik staar naar het heldere water in de rivieren, terwijl mijn gedachten stroomafwaarts terug naar het mooie Bordeaux drijven.

Als kind vouwde ik weleens mijn handen. Ik vond het een charmant ritueel: de gebeden die in kerken werden opgezegd, hadden iets exotisch, iets overweldigends. Als ik erop terugblik, denk ik dat ik graag deel wilde uitmaken van een mooi afgelijnde gemeenschap, met regeltjes en gebruiken, feesten en folklore. De katholieke kerk bracht geromantiseerde beelden naar boven van jonge volken die blootsvoets door de woestijn trokken, mirakels die mensen tot tranen beroerden en charismatische vertellers die zorgen hielpen vergeten. Het opgroeien leerde me dat die magie een verzinsel was, of in ieder geval ver vervlogen. De kerk verloor mijn interesse, het Onze Vader ken ik niet meer.

Maar in de kathedraal van Bordeaux, terwijl ik naar het vuur van kaarsen staarde en mensen rond me binnen en buiten wandelden, moest ik eerlijk zijn: er lag - en ligt - een gebed op mijn lippen.

Twijfelend en zoekend naar woorden nam ik de pen op die naast het dikke gebedsboek lag. Mijn ogen gleden over het levensgrote kruisbeeld dat tegen de muur van de kapel hing en de inkt streelde zacht over de witte bladeren. Bijgeloof of traditie? Sluimerende religie of ketterij? Zwart op wit sprak ik tot een God waarin ik niet geloof. Ontneem mij de tocht niet, alstublieft, maar garandeer mij de aankomst.

Kijk diep in mijn hart Heer
U weet dat er een wens zit daar
Of ik die waard ben, weet ik niet
Beslist U dat maar

ZIJ ZULLEN LOPEN EN NIET MOE WORDEN

(Jesaja 40:31)

Hand me down my walking shoes - Dire Straits (Walk of life)

Wanneer de deuren van de trein met een sissend geluid opengaan, glijdt een lange stroom pelgrims de straten van Saint-Jean-Pied-de-Port in. Ik volg hen gestaag.

Onmiddellijk herken ik mijn herberg van op de foto's: een typisch Baskisch pand, zoals alle huizen in de *Rue de la Citadelle*. Voor de deur staan rugzakken als decoratie en fungeren oude wandelschoenen als bloembak. Binnen leidt een met tegeltjes bezette gang naar een wat donkere zithoek.

Een open deur leidt door de keuken naar een half overdekte patio. Onwennig steek ik mijn hoofd naar buiten. De hele koer is omringd door oude, stenen muren waarop bloemen en planten staan. Een trapje leidt naar een hoger gelegen zithoek in de zon, aan mijn rechterkant liggen natte kleren in een gootsteen. Snel zal ik zelf ook de was staan doen in een tobbe.

Aan één van de lange tafels zit een vrouw. Ze heeft een boek voor zich liggen waarin ze reservaties noteert en stopt me meteen een glas thee in de handen.

"Je bent onze jongste gast vanavond," glimlachte ze, terwijl ik zenuwachtig om me heen kijk. Tussen ons in wordt de grote, ijzeren theepot warm gehouden door een kaarsje, boven ons schijnt de avondzon in een blauwe hemel.

Van zodra ik de Rue de la Citadelle opwandelde, voelde ik me pelgrim. Maar tegelijkertijd weet ik nog helemaal niet wat dat inhoudt: pelgrim zijn. Er hangt nog geen schelp aan mijn rugzak en mijn schoenen zijn amper afgesleten. Toch ademt alles hier Camino. In de leeshoek staat een boekenkast vol werken over de route, in tientallen talen. Er hangen foto's van de tocht en postkaartjes uit Compostela. Een brede, houten trap leidt naar gezellige slaapzalen. Hoewel ik het gewoon ben om in hostels te

logeren, was ik toch benieuwd naar de refugios² hier. Er doen zowel horrorverhalen over vuile, gigantische sportzalen de ronde, als profetieën van gezellige, oude boerderijen waarin men samen eten kookt. Deze kamer is alvast dik in orde. Een vijftal stevige, ijzeren stapelbedden staan verspreid over de ruimte. Door hun lichtblauwe overtrekken doen de witte kussens me aan drijvende wolkjes denken. Het raam kijkt uit op de hoofdstraat en laat de frisse berglucht binnen, daaronder hoor ik het geluid van wandelstokken op de stenen en vrolijk gebabbel. Aangenaam verrast neem ik het geheel in me op en glimlach tevreden. Zouden er in alle herbergen hoofdkussens zijn?

De Rue de la Citadelle is de hoofdstraat voor pelgrims in Saint-Jean. Het weggetje loopt steil omhoog en is net breed genoeg om een auto door te laten. Tegen de trottoirs liggen trapjes, om het lopen gemakkelijker te maken, en op regelmatige afstand staat een bankje tegen één van de gevels. De huizen zijn wit of van aardsteen, doorgaans smal en allemaal hebben ze hellende pannendaken en ramen met luikjes. Dit is Baskenland zoals je het ziet in films en reisgidsen, alleen de toeristen die hier rondlopen zijn van een andere orde. Door hen komt het dat bijna ieder gebouw hier een herberg is, met schelpen aan de deur en bordjes tegen de voorgevel. Wat de Bangkokse straat *Khao San* is voor backpackers van over de hele wereld, dat is de Rue de la Citadelle voor pelgrims op de Camino Francés: dé uitvalsbasis, een gulden middenweg tussen je gekende thuis en het wilde avontuur dat elders op je wacht. Wie aan het hoge eind van de straat staat, kan

² Refugios, albergues of herbergen, zijn de slaapplekken die overal langs de Camino staan om onderdak aan pelgrims te verschaffen. Sommige daarvan worden door de staat uitgebaat, anderen zijn privé initiatieven.

voorbij de huizen kijken en zo al een glimp opvangen van de bergen en weides erachter. Verder omlaag, altijd rechtdoor, begint de Camino. De kasseien van deze straat leiden als het ware naar Compostela, eerst het dal in en daarna de Pyreneeën over.

Het pelgrimsbureau is een klein en verrassend geïmproviseerd kantoortje. Aan het lage plafond hangen enkele TL-lampen zachtjes te flikkeren en het meubilair lijkt uit een kringloopwinkel te komen. De drukte gonst om me heen: welkomstgesprekken worden geregeld onderbroken om telefoons te beantwoorden, pelgrims die nog geen slaapplek hebben, krijgen te horen dat alles hier vol zit. Er wordt ijverig gemarkeerd op kaartjes en telefoonlijsten. Iedereen wil weten waarheen de route morgen loopt en welk weer er voorspeld wordt. Dan is het aan mij.

Ik neem plaats op één van de blauwe plastic stoeltjes, vul een formuliertje in en krijg een hoopje nuttige A4 prints: een overzicht van de verschillende etappes, een kaart van de route en een stempel in mijn stempelboek. De eerste! De oude man die me moet verder helpen, bibbert en zet de stempel scheef op de naad van het boekje, daardoor is hij natuurlijk veel te licht. Dat de poging om er een tweede keer overheen te stempelen ging mislukken, was voorspelbaar. Zo wordt die eerste afdruk een wazig, onherkenbaar exemplaar: eerder lachwekkend dan memorabel.

“Mag ik ook zo'n schelp kopen?” vraag ik aan de man, die nog wat beteuterd aan zijn stempeldoos prult. De sint-jacobsschelp is het symbool van de tocht: wie ze draagt, profileert zich als pelgrim.

“Je mag er één nemen en een donatie in de doos stoppen,” glimlacht hij. Vanop een afstandje staar ik naar de rieten mand en laat mijn ogen over de verschillende exemplaren glijden. Nadat ik gekozen heb, draag ik het ding meteen naar de herberg. Zo snel als

het kan, moet die schelp aan mijn bagage hangen: ze komt er niet meer af voor ik in Santiago de Compostela ben!

"Zo, rugzak," zeg ik luidop, "nu zijn we er klaar voor."

Dan zwaait de deur open en wordt mijn slaapzaal ingepalmd door vijf Britse bejaarden. Prompt zakken ze op hun knieën en beginnen ze spullen uit te laden op het laminaat, helemaal opgetogen en luid grapjes makend. Ik plof op bed en houd hen stiekem in de gaten. Ze lijken wel lagere schooljongens, of scouts. Allemaal in beige wandeloutfit: korte broek, ietwat te hoog opgetrokken sokken, geruite hemdjes. Hun dikke, Britse accent en vrolijke gelach is aanstekelijk en ik vind het kostelijk om hen af te luisteren. Net hun eerste avond op schoolreis, glimlach ik. Succesvol ontsnapt aan moeder de vrouw. *The boys are out!*

Naast mij slaapt de meest karakteristieke "jongen" van het gezelschap: een smalle, lange man met korte, blonde haren en een strak afgelijnd gezicht dat sympathieke rimpels trekt als zijn grote mond lacht. Er fonkelt enthousiasme in zijn felle, grijsblauwe ogen, die in groot contrast staan met zijn donkere huid. Een man die veel buiten leeft, zo ziet hij eruit: blakend van energie en gezondheid, hoewel duidelijk al op leeftijd. Het hele gezelschap beslist dat het tijd wordt om zich om te kleden. Een beetje onverwachts ben ik plots omringd door vijf halfnaakte bejaarden. Ik weet niet goed of ik verondersteld word om nonchalant even de was te gaan ophangen ofzo, maar de Britten storen zich duidelijk niet aan mijn aanwezigheid, dus blijf ik maar zitten.

"Waar is mijn handdoek John?" roept een dikke kerel, lichtjes buiten adem. De man langs mij antwoordt.

"In de blauwe rugzak, toch?"

"Wat doet mijn handdoek in jouw rugzak, man?"

"Als ik het mij goed herinner, hebben we jouw handdoeken in mijn rugzak gestoken opdat jouw kreupele beentjes dat gewicht niet zouden hoeven torsen, weet je nog soldaat?" Pijnlijke stilte in het kamp van de dikke man, gegniffel bij de rest. Maar de handdoek wordt wel degelijk gevonden in de blauwe rugzak.

"Ik geloof dat het ernaar uitziet dat mijn geheugen beter dienst doet dan het jouwe, sir Nick."

"Ik geloof dat dit een gepast moment is om u te bedanken voor de ongebreidelde goedheid mijn spullen te willen dragen op deze kassei overgoten rotberg, mijn vriend" Praten ze echt altijd zo tegen elkaar? Ik moet waarschijnlijk wat te opzichtig hebben mee gelachen.

"Hallo daar!" De grote, blonde man staat recht naast mij, ondertussen in een lange broek en met lederen sandalen aan. Een proper hemd heeft hij echter nog niet gevonden. Het stapelbed boven mij blokkeert mijn zicht en ik zie vooral veel romp, bedekt met grijze donsharen. Dan buigt hij zich voorover om me te kunnen zien zitten, waardoor zijn hoofd plots half ondersteboven voor me bengelt. "Ik ben John," zegt hij. "Spreek jij Engels?" Hij gaat op zijn bed zitten en steekt zijn hand uit. Een grote hand met ranke vingers, een trouwring, en daarna een smalle, gespierde arm.

"Ik doe mijn best," lach ik te bescheiden. Mijn Engels is beslist zo slecht niet. "Ik ben Kim, ik kom uit België."

's Avonds schuiven alle gasten schouder aan schouder over de lange banken op de patio. We zitten in een kring, lachen onwennig naar elkaar en krijgen aperitief. Aanvankelijk had ik begrepen dat het een onschuldig kruidendrankje was, maar na één slok blijkt het duidelijk jenever. Dat begint hier al goed, denk ik. Blijkt dat de alcohol dient om onze tong los te maken. De hospitalieros beginnen

aan de voorstellingsronde. Allemaal zijn ze minstens één keer tot in Compostela gelopen, sommigen zelfs vanuit Nederland. Alleen één meisje niet; de jongste vrijwilliger. Met dat typische, Hollandse accent vertelt ze in het Engels dat ze de tocht altijd al heeft willen maken, maar er de tijd en de plaats niet voor vindt in haar leven. Ze weidt er niet over uit. Wegens “omstandigheden” heeft ze Compostela nog nooit gezien. Werken als vrijwilliger is haar enige kans om er deel van uit te maken. Ik vind het een schitterende gedachte. Zoveel mensen zouden zich in bochten wringen om toch maar te kunnen vertrekken: de tocht er in vier weken proberen door te jagen, etappes overslaan, weet ik veel. Alles, als het toch maar nú kan. Zij niet. Elke dag opnieuw vertelt zij hoe graag ze in onze schoenen wil staan. In plaats daarvan maakt ze ons bed op, kookt ze ons eten en praat ze met ons als een zus die ons gerust wil stellen en ons enthousiasme wil delen.

Soms ben ik onwennig bij mensen die de Camino al gewandeld hebben. Het geeft een zekere druk om hun verhalen en hun meningen te horen, want zij hebben het tenslotte al gehaald en dat is bij mij nog lang niet zeker. Zij vinden mij vast een groentje, een beginneling, één van die velen die niet weten waar ze mee bezig zijn. Deze dame heeft geen vooroordelen. Ze heeft geen roem om mee uit te pakken, geen compostela en geen wilde verhalen. Vandaag delen wij nog steeds dezelfde droom die niet in vervulling is gegaan. We hebben dezelfde verwachtingen en dezelfde nervositeit. Het is fijn om met haar te praten en te grappen, er wordt veel wijn gedronken en veel gelachen.

Hier kan ik zonder meer vertellen dat de Camino mij "geroepen" heeft, dat ik hem altijd al wilde lopen en dat dit het juiste moment lijkt te zijn. Niemand die frons of een lachje onderdrukt, iedereen knikt begrijpend. Men stelt gerichte vragen en er wordt echt

geluisterd. Het is een herademing. Meer en meer voel ik me oprecht pelgrim tussen deze mensen, op deze plaats, waar het voor mij en zoveel anderen allemaal zal beginnen.

Dan steekt de gespierde vrijwilliger naast me van wal. Hij is helemaal te voet van Nederland naar Compostela gelopen. Aan een recordtempo. De Pyreneeën, dat was een lachertje. Geen enkele blaar heeft hij gehad, hoewel hij nochtans dertig kilometer per dag liep. Eén dag zelfs bijna zestig! Het ging alsof het niets was. Blessures, nee joh, nooit van gehoord!

Er is iets aan mensen die de Camino al uitgewandeld hebben waar mijn haar recht op van komt te staan. Waar is de ingetogenheid en die "de weg is het doel" mentaliteit ineens gebleven? Als je ze hoort vertellen, draait het allemaal om hun wilde verhalen. Ze lijken stuk voor stuk ofwel vijfhonderd kilometer op open blaren gewandeld te hebben, ofwel helemaal nooit tegenslag te hebben gehad. Ik krijg het gevoel dat ze proberen te overtroeven. Vanuit de hoogte geven ze een visie op het pelgrimsgebeuren, op de tocht en hoe ze vinden dat je die moet lopen. Meestal voegen ze er ergens op het einde wel iets als "iedereen wandelt zijn eigen weg" aan toe. Maar wat voor betekenis heeft dat nog als je net een half uur lang hebt lopen uitpakken over hoe vlekkeloos jouw wandeling wel was, hoe goed getraind en voorbereid je vertrokken bent en welke perfecte pelgrim je wel niet geweest bent? Dan komt "iedereen wandelt zijn eigen weg" toch heel minachtend over bij mensen die hebben moeten opgeven, of blessures liepen.

Iedereen luistert aandachtig. "Oh, echt? Wauw, wat een prestatie!" Verzuchting. Adoratie. Ik krijg er, excuseer mij voor mijn woorden, het schijft van. Een vlaag faalangst overvalt me.

Gelukkig heffen de Fransen aan de overkant van de lange eettafel een liedje aan. Daarmee doen ze iedereen op slag zwijgen en luisteren, ook al zingen ze niet geheel toonvast maar eerder overenthousiast, door de wijn.

"We leerden dit in Frankrijk," zegt de oudste man van de groep. "Iedereen kent het daar, het is een hymne voor onderweg: *Tous les matins nous prenons le chemin, tous les matins nous allons plus loin. Jour après jour, St. Jacques nous appelle, C'est la voix de Compostelle.*" De groep buldert het refrein in koor: "*Ultreïa! Sus eia! Deus, adjuva nos.*" Verder, hoger, Heer, ga met ons mee. De melodie zet zich meteen vast in mijn hoofd en gaat mee met me slapen. *Ultreïa, sus eia*, iedere ochtend opnieuw.

Alors Essaie – Patrick Bruel (La place des Grands Hommes)

Dit is de dag, denk ik nog met mijn ogen toe. Rond me hoor ik handen door bagage rommelen en beneden klettert bestek. Als ik mijn hoofd ophef, zie ik dat het langzaam licht wordt buiten.

Veel mensen zijn al vertrokken. De meesten stappen vandaag in één ruk naar Roncesvalles in Spanje. Ik niet. Maanden geleden al boekte ik een overnachting in een refuge die vlak na het eerste en steilste stuk van de klim ligt. Ik wilde het niet toegeven, maar eigenlijk was ik bang voor die lange etappe door de bergen. Misschien ben ik dat nog steeds.

Impulsief eet ik stokbrood met boter alsof mijn leven ervan afhangt, terwijl ik constant naar de gang staar langs waar pelgrims naar buiten lopen. "*Today it's on,*" scanderen de Britse boys en ze hadden het niet beter kunnen zeggen.

Enkele van de jongens staan buiten te wachten tot hun kameraden klaar zijn om op pad te gaan. Ze roepen naar elkaar doorheen het open slaapkamerraam op de eerste verdieping en trekken daarmee de aandacht van iedereen in de omgeving.

"Veel geluk mejuffrouw!" lachen ze. "Goede reis."

"Oh ik zie jullie vast weer, zo dadelijk halen jullie mij waarschijnlijk toch in," glimlach ik. Ze geloven me niet.

"Hoogst onwaarschijnlijk! Jij staat overmorgen al in Compostela!" Ik word weer overschat omdat ik jong ben ... maar ik wil er niet te veel op ingaan. Geen drama verkopen voor de tocht begonnen is. Laat ik maar eens kijken waartoe ik in staat ben. Net op het moment dat ik besluit te vertrekken houdt het lieve Hollandse meisje van de herberg me tegen.

"We geven iedereen dit in zijn eigen taal voor ze vertrekken," zegt ze terwijl ze een klein, knal oranje, geplastificeerd kartonnetje